

Bestrijding van haagwinde in maïs (1986-1989)

Control of bindweed in maize (1986-1989)

ir. A.J.W. Rotteveel, PD

Haagwinde is in de teelt van maïs een moeilijk te bestrijden onkruid dat pleksgewijs voor ernstige problemen kan zorgen. Omdat de plant in het gewas klimt, kan het gewas legeren waardoor de oogst sterk bemoeilijkt wordt. Haagwinde is een wortelonkruid dat veelal vanuit ruige bermen de akker opgroeit. Dit proces kan snel verlopen omdat haagwinde ook lange, niet klimmende stengels maakt die zich na enkele meters in de grond boren en overgaan in rhizomen. De besmetting is altijd pleksgewijs, maar dan vaak zeer dicht. Kieming vanuit zaad wordt op de akker zelden waargenomen.

Het feit dat dit onkruid in onregelmatige, dichte haarden optreedt, maakt de uitvoering van onderzoek buitengewoon moeilijk. Een proefveld moet immers aan de eis voldoen dat het te bestrijden onkruid op alle veldjes voorkomt in vergelijkbare dichtheden. Bij haagwinde bleek dit zelden realiseerbaar. Een extra complicatie is het feit dat de betrokken ROC's op het eigen bedrijf geen of onvoldoende haagwinde hebben; dit dwingt tot aanleg buiten het eigen bedrijf wat de tijdige proefveldverzorging niet ten goede komt.

Het karakter van deze proefserie kan dan ook worden geschetst met 'slapende proeven', met andere woorden wel opname in de planning, maar alleen uitvoering als geschikte percelen voorhanden waren. Ook indien de proef werd aangelegd, bleek er achteraf nog veel te kunnen misgaan zodat proeven voortijdig moesten worden afgebroken.

Doel van de proeven was na te gaan of voorheen (onder andere in 1983 te Boekelo) waargenomen opbrengsteffecten in een haagwinde-proef duplicerbaar waren en om de effecten van chemische bestrijding te vergelijken tussen een geheel haagwinde-vrij gewas (door middel van schoffelen) en een gewas met ongelimiteerde haagwinde-groei.

De gebruikte bestrijdingsmiddelen waren 2,4-D en Starane; van beide middelen is bekend dat ze haagwinde goed bestrijden indien er juist voor het sluiten van het gewas wordt gespoten (dosering respectievelijk 2 en 1,5 liter per ha). Vroeg spuiten geeft relatief weinig gewasremming en veel hergroei, terwijl

laat spuiten zeer weinig hergroei geeft maar schade doet aan het gewas. Dit laatste wordt grotendeels voorkomen door onderblad te spuiten met daartoe geschikte apparatuur.

De proef in 1989 te Heino kon geen doorgang vinden wegens het ontbreken van een geschikt perceel; de proef in 1987 werd wel uitgevoerd maar bleek te weinig en vooral te onregelmatig haagwinde te bevatten om eenige uitspraak te kunnen doen.

In 1986 werd een proef aangelegd te Boekelo. Vroege toepassing van 2,4-D en Starane beschadigde de maïs en leverde een matige tot slechte haagwindbestrijding. Late chemische bestrijding met 2,4 D of Starane gaf eerst in augustus een uitstekend resultaat; effecten op de stand van het gewas zijn niet vastgelegd. De opbrengstbepaling toonde (niet significant) aan dat vroege bespuitingen meer schade gaven dan het niet bestrijden van haagwinde en dat laat onderbladspuiten ongeveer evenveel opbrengst gaf als schoffelen. Deze onbehandelde opbrengst is wel inclusief haagwinde. In 1988 werd eveneens een poging ondernomen. De bezetting met haagwinde bleek te onregelmatig om een uitspraak te kunnen doen (in waardering vier punten verschil binnen één object). Bovendien vond de onderbladbespuiting te laat plaats (op 15 juli). Dit zou met praktijkapparatuur niet mogelijk zijn geweest en bovendien was de concurrentiegevoelige periode van het gewas al circa twee weken voorbij. Er is wel een opbrengstbepaling gedaan. Deze bevestigde alleen het beeld van een niet verklaarbare proef. De verschillen tussen de veldjes zijn groot; stelt men de gemiddelde opbrengst op 100 dan lopen de verschillen van 71 tot 127, waarbij binnen één object verschillen van 71-125 voorkomen!

Uit eerdere proeven in deze serie komt in de verslagperiode 1986-1989 hetzelfde beeld naar voren: veelal geen doorgang gevonden vanwege het ontbreken van geschikte percelen of niet verklaarbaar als gevolg van de veel te grote verschillen in bezetting. Er kan uit deze proeven dan ook geen duidelijke conclusie getrokken worden.